

Asia: VN/31333/2025

Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetus radiotaajuuksien käytöstä ja taajuussuunnitelmasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen antenni- ja teleurakoitsijaliitto ry (jäljempänä SANT ry) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto aiheeseen, joka vaikuttaa suuresti sekä SANT ry:n jäsenyrityksiin että kuluttajiin.

600 MHz:n taajuusalueen siirtäminen pois tv-käytöstä on odotettu ja luonnollinen osa sitä pitkää kehityskulkua, jossa perinteisen televisiojakelun rooli vähitellen pienenee ja muiden jakeluteiden ja sisällön kulutustapojen rooli kasvaa.

Antenni-tv-jakelulla on kuitenkin Suomessa erittäin vahva asema. Kun antenni-tv-jakeluun tehdään laajoja muutoksia, sillä on vaikutuksia lähes puoleen suomalaisista vakituksissa kodeissaan ja vielä suurempaan joukkoon, kun huomioidaan esimerkiksi vapaa-ajan asunnot.

Muutoksiin tarvitaan aikaa

Kuluvana vuonna päätökseen saatettua HD-siirtymää valmisteltiin pitkään ja huolellisesti. Muutokset pyrittiin suunnittelemaan siten, että uusien televisioiden hankinnan rinnalla myös kiinteistöjen vastaanottovalmiudet pystytään hoitamaan ilman kohtuutonta haittaa kuluttajille.

Taajuuksien muuttaminen edellyttää usein muutoksia sekä yhteisantennijärjestelmissä että yksittäisten talojen vastaanottojärjestelmissä. Vahvistimeen on viritettävä oikeat taajuudet ja antennin sijaintiin on mahdollisesti tehtävä muutoksia. Tarvitaan rinnakkaisia lähetyksiä sekä

vanhalla että uudella taajuudella. Taajuusmuutosten suunnittelu ja toteuttaminen hallitusti vaatii aikaa.

Antennijärjestelmiin on asennettu suuri määrä LTE-suodattimia, jotta mobiiliverkot eivät aiheuttaisi häiriöitä televisiolle. Ensin asennettiin LTE800-suodattimia, jotka estivät yli 800 MHz taajuuksien pääsyn antennijärjestelmiin. Nykyisin asennetaan LTE700-suodattimia, jotka estävät yli 700 MHz taajuuksien pääsyn antennijärjestelmiin. Ehdotetun muutoksen myötä antennijärjestelmiin tarvittaisiin LTE600 suodattimet. Suodatinmuutoksiin liittyvät kustannukset ja logistiset kysymykset on syytä huomioida ja suunnitella etukäteen.

Koska käytettävissä oleva taajuuskaista on pienenemässä, täytyy lähetyksissä todennäköisesti käyttää nykyistä enemmän nk. yhden taajuuden verkkoja. Tekniikka on erittäin tehokas, mutta häiriöiden välttämiseksi vaaditut parametrit pienentävät kanavanippujen kapasiteettia verrattuna nykytilanteeseen. Radioaallot etenevät aika ajoin normaalia pidemmälle, mikä aiheuttaa laajoissa yhden taajuuden verkoissa parametrimuutoksista huolimatta tavanomaista enemmän häiriöitä ja tuo lisävaatimuksia myös vastaanottojärjestelmille. Tarvitaan ehkä suurempi antenni, tai antenni on suunnattava eri tavoin kuin ennen.

Em. seikat huomioiden asetusluonnoksen aikataulu tuntuu mahdottomalta. Toteutuessaan muutos aiheuttaa tavallisille, juuri televisionsa ja antennijärjestelmänsä HD-aikaan päivittäneille suomalaisille kuluttajille haittaa, vaivaa ja lisäkustannuksia. Muutoksista viestiminen on todennäköisesti myös haastavaa, koska välittömästi juuri toteutuneen laajan HD-viestinnän jälkeen jälleen uusi viestintäkampanja ei välttämättä saa tarvitsemaansa huomiota.

Koska kiirettä ei ole, kannattaa muutos tehdä hallitusti

Mobiiliverkko kannattaa Suomessa rakentaa 600 MHz alueelle samaan tahtiin muun Euroopan kanssa. Päätelaitetarjonta kehittyy todennäköisesti Euroopan suurten maiden aikataulujen mukaan. Varsinaista kiirettä uuden taajuusalueen käyttöönotolle tuskin on.

SANT ry ehdottaa, että asetusluonnoksessa esitettyä aikataulua väljennetään merkittävästi, jotta vaadittavat muutokset pystytään sen puitteissa sekä suunnittelemaan että toteuttamaan aiheuttamatta kohtuutonta haittaa ja kustannuksia tavallisille suomalaisille televisionkatsojille. SANT ry tarjoaa mielellään asiantuntemustaan tämän prosessin käyttöön.

Erkkilä Vesa
SANT, Suomen antenni- ja teleurakoitsijaliitto ry